

Tác giả cho biết bà viết biên và đính kèm tại M. 1982, hiện là dân Virginia và làm việc trong một cơ quan chính phủ.

Tuổi đời của Thy có thể gọi là dài đời có thể bắt đầu câu chuyện đời mình bằng hai chữ ngày xưa.

Ngày xưa, tôi hiện còn học tiểu học Thy đã mẹ được là cô giáo, được đứng trên bục giảng bài. Thấy cô là thên từng của Thy, Thy mê cô giáo có lẽ còn hơn mê tài tử. Được viết của Thy chỉ là số được làm cô giáo.

Lên bục trung học Thy càng mê thấy cô hiện nay, Thy còn nhớ trên Bình Xuyên, súng nổ đi đùng, mẹ bắt Thy nghe nhà học Thy khẳng khẳng một mặt đòi đi học vì hôm đó có giờ Thy viết văn và giáo sư Thy viết văn là một cô giáo mà Thy rất ngạc nhiên, Thy yêu cô đến nỗi hè đến Thy đã khóc trong buổi học cuối cùng vì Thy biết là sang năm Thy sẽ không còn gặp cô nữa, Thy nhớ cô vô cùng và đã xin phép mẹ để em đến thăm nhà thăm cô.

Nhưng ngày học ở trung học Thy của biết đi đâu. Tuy cũng là vui mà tóc thì học Thy thò thò ngó kíp tóc lại với chiếc cặp tóc, cái cặp tóc có một cái tên rất đỗi gần gũi là kíp ba lá, vì nó được tạo nên bởi ba thanh nhôm như tỷ tạo để gom hết tóc dầy của Thy cho khỏi lòa xòa. Bởi Thy một số m Thy là người con thên thên trong gia đình, với hai ông anh trai và một bà chị gái, nhưng chỉ Thy là mẹ yêu nên Thy được đang hết mọi việc để cho các em không phải làm gì cả, Thy thò thò ngó các em như một người chị đã trưởng thành.

Ngày còn nhớ ngoài Hà Nội vào mùa đông, em Thy mới học lớp năm, thò thò ngó làm việc không chịu dậy đi học, mẹ mắng và dọa sẽ đốt hết sách vở và không cho đi học nữa, Thy thò thò ngó thét, rồi rơm rớm nước mắt, lại gần bên em thì thỏm "em ơi dậy đi học đi, chị công em đi, và chị sẽ cho em thêm phần bánh của chị". Cô em nghe vậy như ăn miếng cơm, bá cái chị và thay quần áo đi học, tuy nhiên sau khi trở về nhà thì cô em chỉ cho Thy đốt tay thôi,

Nhưng ngày đầu vào Nam, dù tuổi còn nhớ nhưng sau giờ học Thy thò thò ngó phải về nhà. Thy đã tìm cách kèm theo để kiếm tiền tiêu vặt Thy rất say mê trong việc làm của mình sau giờ học. Nhưng em học trò được Thy tận tình hướng dẫn rất quý Thy. Về nhà học, về đi làm, công

viß nhà Thy cũng không quên.

Nhßng mßi tình trß thß cßa Thy vßn đß c Thy thì thß m vßi em, cho em xem nhßng bßc thß tình, nhßng bài thß, nhßng bßc tranh mà nhßng chàng trai theo đßi tßng Thy, nhßng trong Thy chßa có mßt hình bóng nào đi sâu trong tâm trí Thy. Lúc đó Thy chß mong hßc xong ra trßng phß vßi các anh lo cho mß và các em.

Sau khi lßy đß c mßnh bßng tú tài, Thy thß c hißn nß c mß cßa mình, thi vào sß phß m. Ra trßng đi đßy hßc là nhßng ngày tháng thßn tiên cßa cußc đßi Thy. Ngày đßu tiên đß c đßng trên bßc gißng bài, đß c nhìn xußng nhßng khuôn mßt ngßy thß, nét sáng rß, thiên thßn cßa đám hßc trò, là ngày nß c mß thành tßu, là mßt ngày Thy không bao giß quên.

Tình yêu chßt đßn, Thy và anh chßa kßp đßnh ngày đính hôn thì mßt bßn cß lßn lao xßy ra trong tháng tß đen. Nhß hàng vßn cô gái chßa chßng khác, Thy hßt hßang, hoang mang, câu chuyện vß nhßng đám cß i vßi "đßng chí tròn" đã đß c truyßn tai nhau, Nßi ngßngßng, tan tác đß c mô tß trong đêm tân hôn, chàng rß đß c đßa đßn trong mßt cái bao tßi, trong mßt hình dáng tròn trßa vì là nhßng anh hùng dân tßc, nhßng ngß i đã đß lßi nßi chißn trßng cß đôi tay và đôi chân. Đß tßng thßng nhßng anh hùng đó, "nhà nßc" ép bußc nhßng cô gái trong phe thua trßn phßi chßp nhßn cußc đßi làm vß.

- Anh nghĩ chúng mình nên xin phép ba má và mß em làm lß thành hôn trong tháng này, em có đßng ý không?

- Vâng, tùy anh.

Anh và Thy quyßt đßnh lßy nhau sßm hßn đß đßnh, khi thßi gian yêu nhau chßa đß trßn đßy, đám cß i đßn gißn đißn ra, trong vßi vàng, trong mßt sß chußn bß cßp thßi, trong sß xôn xao, dao đßng cßa toàn qußc. Đôi lúc Thy thß m tiß c mßt đám cß i trong mß, mßt đám cß i đß c trßnh trßng quß đß i chân đß c Phßt, đß c ngß i trên xe hoa và theo sau là mßt đoàn xe nßi đuôi nhau.

Vài tußn sau ngày cß i, lßnh cß i tßo ban hành, Thy lßu rßu thu xßp lßng thß c cho anh đi trình

đi n, và nhä thä m xa nhau mäi ngày có là bao, đä đä tăng thêm phän nhưng nhä. Nhäng ...
chäng bao giä mình tiên đoán đäc chuyän gì sä xäy ra, sau mäi ngày Thy "gia nhäp" vào
đoàn "nä binh" đi ...tìm chäng. nhóm Thy läc läo. häi thăm và đäc biät chäng cäa hä đang
nhäng đäa danh xa xäm và ngày vä mät mừng chä có đäc khi "häc täp cäi täo tät" mät thäi
gian häc täp không có thäi hän. Hä nói väi nhau, sä khác biät giäa nhà tù và träi cäi täo chä
nhà tù thì chäu mät bän án nên có ngày män hän nhäng träi cäi täo thì chä là nhäng ngäi tù
mà ngày vä không nhät đänh, tùy thuäc vào quyän läc cäa nhäng anh quän giáo.

Nhäng ngày tháng sau đó là nhäng ngày thăm nuôi, nhäng bàn đänh cho mät vùng kinh tä mäi
khi anh trä vä. Räi nhä "häc täp tät" anh trä vä säm, kiäm đäc cä mät chä đäy häc näi xa xôi, đäp
xe cä hai tiäng đäng hä mäi täi näi, Thy ngoài nghä đäy häc kèm theo nghä bán chä träi, nhiäu
khi không có giä nhìn đän con, väi chiäc xe đäp mini Thy chäy đäu làng cuäi xóm và cũng nhä
đó cuäc säng cäa chúng Thy täm đä bäa cäm, bäabobo.

Ngày gia đình ông anh Thy đi vät biên, Mä Thy chao đäo vì lo sä, Thy thêm mät bän phän
trông mä trong bänh Thyän, nhäng räi nghe tin anh Thy và gia đình đi thoát, Thy mäng vô cùng
và mä Thy khäe hän xäa. Räi ngày Mä Thy và em Thy đäc bäo lãnh qua Mä, Thy khóc hät
näc mät, biät bao giä mình läi đäc cäp mä, Thy hoàn toàn không giám nghĩ täi chuyän nhä
anh Thy bäo lãnh qua, gia đình Thy bän ngäi, Thy cũng đã già sang không biät làm ăn gì,
chäng qua chä làm gánh näng thêm cho gia đình anh.

Ngày tiän mä ra phi träng Thy trä vä trong căn nhà buän hiu, tuy räng Thy đã län đã có gia
đình, nhäng mä vän là näi väng vàng cho Thy näng täa, Thy vän thích ôm mä, kä lä nhäng näi
muän phiän.

Sä häc täp tät cäa chäng Thy đä đäc vä säm đã trä thành điäu không may, không đäc ra đi
theo điän H.O vì không đä thäi gian ba năm trong träi cäi täo. Giäc mä tìm tä do không bao giä
có đäc, các con cái län đän, väi lý läch cäa bä Vän nhä không có gì là sáng säa cho läm.

Khi anh Thy làm giäy tä bäo lãnh mä Thy, tên cäa gia đình Thy cũng đäc bao gäm trong đó,
nhäng khi Mä Thy ra đi thì gia đình Thy phäi läi. Vì täng lai cäa các cháu, anh Thy tiäp täc
làm giäy bäo lãnh, qua bao giai đäan khó khăn, chä đäi, Thy thäp thäm không yên, sä lo sä cho
nhäng ngày tháng säng näi quäng làm Thy gäy đäc đäi, Cuäi cùng vì täng lai cäa các con
vä chäng Thy quyät đänh chäp nhän may räi cäa cuäc đäi. Ngày đäc gäi lên phäng vän gia
đình Thy häi häp và thä phäo nhä nhäm khi đäc chäp thuän, nhäng näi lo tăng thêm vì giäy tä
häi läng cäng nên Thy chäa thu xäp käp cho chuyän đi.

Trong khi đó, nhà chßa bán xong, Mß bên Mß đang nßm trong nhà thßng, Thy bßi rßi vô cùng, chßy lung tung lo gißy tß cßp kß cho căn nhà, lo mua vé máy bay. Hàng ngày Thy gßi đßn thßi sang thăm hßi mß Thy.

Ngày Thy đßn nßc Mß, mß Thy đã xußt vißn, đã ăn ußng đßc tuy còn hßi gßy. Ôm lßy mß vßi bao hßn tßi, vui mßng Thy cßng là trong mß, bßm tay mình vài lßn đß đßc thßng thßc cái đau, cái đau tê tái nhßng mßt nßi đau đß sung sßng nhßn ra rßng đây là sß thßt không phßi trong gißc mß.

Sau vài tußn vui mßng, Thy bßt đßu lao đßu vào mßt sß cßc nhßc khác, nhßng vßi mßt nißm vui đßc gßn mß, các con có mßt tßng lai sáng sßa, có mßt sß tß do, có cß hßi vßn lên, không còn phßi lo sß vào cái lý lßch đen cßa ông bß.

Đßc cô em cho mßt cái xe, quý ßi là quý, anh lo hßc thi lßy bßng lái, Thy thì chßu thua, không dám nghĩ tßi, ngßi tßc cái tay lái là run, tìm nhßy lô tô, tißn dành đßm dùng đß đßng tißn cho anh đi hßc lái xe. Dù ß Vißt Nam đã tßng lái xe zip nhßng cũng phßi thi vài lßn anh mßi lßy đßc cái bßng.

Trong năm đßu tiên khi hai con chßa vào hßc đßi hßc đßc, vß chßng con cái đßt dßu nhau đi hßc ESL, Thy luôn luôn lo âu không bißt làm sao kißm ra tißn, sß tißn mang theo ăn mãi núi cũng phßi lß và không thß nhß mãi nhà cô em, gia đình Thy 4 ngßi đßc cô em cho ß nhß trong family room, sáng phßi thßc đßy thßt sßm khi gia đình cô em chßa đßy đß gßp chßn gßi, thu đßn "chißn trßng" cho gßn gàng.

Trong lßp hßc Thy cũng quen đßc vài ngßi vì tình đßng hßng hß giúp đß nhau, chß cho nhau nhßng vißc làm thích hßp cho nhßng ngßi mßi sang. Thy phßi quên đi nhßng ngày mình đßng trên bßc gißng bài đß ngày nay ngßi phía đßi làm hßc trò. Có nhßng lúc Thy đßn sßm, Thy lên bßng xóa nhßng hàng chß trên bßng cßa lßp hßc trßc, chß có mßt mßc đích tìm lßi cßm giác mình "đßc" đßng trßc bßng đen, đang đßc lau bßng. Thy đã không trß lßi khi anh ngßc nhiên hßi lý do vì sao Thy hay lên lau bßng.

Vài tháng trôi qua, Thy gßp lßi mßt sß hßc trò các em rßt là tßt. Các em qua đây đã lâu, các em

có mặt tußi trẻ để xây dựng sự nghiệp, các em đã thành danh, đã là giám đốc mặt công ty, kỹ sư, bác sĩ Nhưng với các em Thy vẫn là cô giáo của các em, các em vẫn tỏ vẻ kính trọng Thy như ngày xưa. Nhưng ngày lễ thầy cô, các em vẫn nắn nót Thy cho bằng được để mặt Thy chia sẻ niềm vui. Các em đã làm ấm lòng Thy trong những ngày đầu xa lạ nơi xa lạ.

Thy thường nói với em Thy rằng, Thy thích đi dạo những buổi họp mặt với các em học trò cũ, nơi Thy tìm lại được Thy của những ngày tháng cũ. Thầy sẽ sẵn sàng kính trọng cô giáo của các em Thy thßnh nhân phẩm Thy đã được phß hßi trong những giờ phút đó.

Trong những buổi họp mặt, các em thường kể lại những chuyện cũ những tình cảm thầy trò để mái trường ngày xưa. Với những đồng nghiệp cũ nhóm Thy cùng nhau ôn lại những ngày tháng cũ những chuyện cũ ra đời của mặt trong những ngày đầu đi dạy học để "chß mặt". Những chuyện lãnh như yêu phù mß. Mặt câu chuyện được mặt anh nhßc lại "trong mặt buổi dạy học khi tôi vẽ a hßng lãnh được mặt con cá, cảm con cá tßng teng trong bao nylon đi vào lớp dạy học, đang say sßa giảng bài, bỗng nhìn thấy con cá đang ngo ngoe để đi tß. Có lẽ bao nylon bọc lại, bất kể bên nào cũng mặt tròn xoe, tôi bỗng ngßng tóm con cá trên, những nó trßng tußt, thật là có mặt màn rßt bất ngờ ông thầy giáo và con cá trên ngay trong giờ dạy học".

Sau những buổi họp mặt Thy ra về với mặt cõi lòng lâng lâng, tâm trạng như mình còn trẻ lại, còn là cô giáo. Tối hôm đó, mặt mình giờ đêm khuya vắng lặng, mình Thy và computer Thy viết email gửi đến các em:

"Các em thường,

Bây giờ đã là 12 giờ đêm, cô vẽ vẽ đến nhà sau buổi họp mặt với các em.

Đêm nay cô biết là cô sẽ rất khó ngủ vì cô bức xúc đến,

Khi nhận được tin từ những mặt sẽ có buổi họp mặt cô vui lại, vì suốt những năm đi dạy học, cô rất thích học trò ... phải nói là cô mê học trò mặt đúng ... 37 năm gần đây của cuộc đời Mà sao cô vẫn như nhóm học sinh này Vẫn còn mãi trong tim cô ... được gặp các em ... được nắm tay các em, được ôm các em trong lòng... Sao mà hạnh phúc quá. Nhìn các em, cô được sống

Là cái cảm giác của 32 năm trước... khi đó cô còn trẻ... tháng lám, không biết đi ná ... chỉ biết trẻ ... khi chia tay các em ... cô cảmáng không khóc .. nháng về đán nhà, khi cảmáng nhà đã ngá yên, cô không giá đá cá cá mát... khóc vì sung sáng, khóc vì tình tháy trò còn láu luyán trong các em ...

Chỉ tiếc mát điáu cô không đá cá nói chuyán riêng với các em ...

Mát kinh nghiệm cô cảmán nhá, cô phải đá cá gáp các em trá cá hoác sau ngày đi hái đi nói chuyán, để tâm sá... Vô điá hái đông quá, không tâm sá đá cá.

Đêm nay, náu cô ngá đá cá cô sá má về nháng khuôn mát thân yêu của các em, má là nháng cái nắm tay bền rán, má là nháng vòng tay đá má má của các em hôm nay. Thật là hạnh phúc Cô đá cá sáng là nháng giây phút thán tiên.

Cảmán các em, nháng hác trò bé nhá của cô ngày xưa..."

Viết xong nháng dòng chữ trên, mát Thy đã nhòa lá, lên giáng về i mát con tim đang còn vô cùng xúc đáng.

Chỉ biết tiáu bang khác gái réo rát:

- Lên đây với tao, vào làm Việc trong tim của tao.

- Tim của mày làm gì?

- Tôi m nail.

- Thôi chåu thôi, tao không có bßng, mßt mũi giả rßi kèm nhßm cßt vào thßt ngßi ta thì có mà bß tù.

- Cåyên chí đi, tao sß thu xßp cho mày có chß ăn & làm Vißc cho vß chßng tao.

Thy cßi vui vß :

- Tao nghĩ chßc chß có chân lau chùi quét nhà thôi phßi không?

- Con khß, lúc nào cũng đùa đßc.

Thy cảm &n bßn cho sß giúp đß, nghĩ rßng cùng &m thì mình qua tißu bang đó phß Vißc gißy tß cho bßn cũng có thß sßng đßc nhßng phßi là khi nào hßt đßng đß, vì Thy rßt cßn phßi & đây đß gßn mß Thy, đó là nißm mß &c cßa riêng Thy.

Có ngßi mách Thy mßt công Vißc giß trß, công Vißc chßc cũng không nßng nhßc và hßn nßa Thy cũng thích trß con, và đó cũng là mßt công Vißc mà Thy vß trong đßu sß làm khi qua đßn Mß.

Thy bß hßc đß đang đß đi làm vì Thy sang Mß là chßp nhßn mßt tßng lai đen tßi cho mình, chß mong các con có mßt tßng lai tßi sáng mà thôi. Mß Thy nói:

- Con làm nghß đó rßi ai dám &y con gái cßa con

Thy không trk i mk, nhkng Thy vkn có nikm tk hào cka riêng Thy, tuy mki sang Mk nhkng Thy cũng đã chkp nhkn mkt quan nikm mki nghk nào cũng quý đki vki Thy nku Thy không phki dki gian.

Hkc trò nhìn Thy xót xa:

- Sao cô không đi hkc ik làm cô giáo

Thy ck ik bukn:

- Quá trk rki các em k, cô sang đây đã già và cô ckn phki lao vào kikm tikn đk các con cka cô an tâm ăn hkc. nku cô đi hkc thì đkn khi ra trkng cô cũng đã đkn tuki vk hku.

Nhkng ngày đku đi làm, Thy trông ba đka trk, chúng rkt ngoan và đk thkng, bk mk chúng thky quá trình Thy là mkt cô giáo thì cũng thích và tin tkng mà giao con cho Thy. Nhkng ik nói cka trk con đôi khi làm Thy xúc đkng thkt tình.

Mkt buki sáng ngày thk hai khi Thy vka bkc vào nhà bé Bi mang ra mkt gói giky bukc nk rkt đkp đk

- Bà Thy k ik quà cka Bi tkng bà này

- Bi cho bà cái gì thk?

- Bà mk ra xem đi.

Thy cán thán má bác giáy ra á trong là nháng đôi vá xáp ngay ngán, mát Thy nháa lá ôm chát bé vào lòng. Thy nhá hôm tuán trác khi vái vàng đi làm Thy quên không mang vá, đán nái bé Bi hái lián

- Bà Thy ái, sao bà không đi vá váy?

- Bà không có vá

Thy trá lái vu vá không ngá con bé đá báng. Khi bá má cháu vá má cháu ká cho Thy nghe:

- Hôm cuái tuán váa qua khi chúng cháu cho Bi đi chái cháu tháy con bé đòi lái khu bán vá, cháu hái thì tháng bé trá lái "con muán mua vá táng bà Thy ", vá nhà Bi bát cháu gái lái cán thán.

Có lán con bé Ti bánh, không cháu ăn cám, Thy đá mãi bé bác mình

- Ti không yêu bà Thy náa, cá bát Ti ăn cám

- Thôi nhé, náu Ti không yêu bà, mai bà không tái náa.

Con bé vùng đáy, bá cá Thy

- Ti ăn đây, Ti yêu bà Thy mà, mai bà tái vái Ti nhé.

Thá là cái miáng xinh xinh há ra ăn thun thút.

Tháng bé Tony có hôm đi học về chåy låi ôm chåm låy Thy và rå råt håi "Tony đi học bà Thy ở nhà có nhå Tony không?"

Måt hôm thåy bé Ti chåy ngoài sân, có cái ghå giåa låi đi, Thy chåy våi ra đåp cái ghå đi, trong lúc våi vå, Thy våp ngã tuy đau nhång nhìn thấy bé Ti lo lång, nåc måt lång trång, bé chåy låi ôm låy Thy súyt xoa:

- Bà Thy có đau låm không? Bà đau chå nào đå bé xoa cho bà.

- Không sao đâu bé, bà khåi đau råi.

Hai bà cháu ôm nhau ngåi ngay đåi đåt.

Ngày đi làm tåi đån hai vå chång Thy là cùng nhau học luyån thi quåc tåch, måi ngåi chå måt ít vå nhång câu mà ngåi ta så håi, vå chång Thy học lung tung, cái CD luyån thi quåc tåch Thy nghe phát chán ngåy nhång vån phåi quên đi nhång bài hát hay, nhång bån nhåc mình åa thích đå cånghe.

Måt hôm cô em Thy gåi phone thåy nhà đang må nhåc ån ào em håi:

- Hôm nay sao chå không học bài mà nghe nhåc våy

- Không anh chå đang tåp hát

- ?????

- Anh chị đang tập hát bài quốc ca M.

- ????

- Vì nguôi ta biết đôi khi phải quên đi đôi khi phải biết phải hát một đoạn bài quốc ca.

Bên Thy bên Pháp qua chị, Thy nghe làm cùng bên dùng giảng dụng gì, vui như chị a bao giờ vui thế được vài ngày bên Thy hỏi:

- Thy ơi, đây là đâu vậy này? Có phải mình đang ở ngã tư Bảy Hiền?

- Này nói cái gì vậy?

- Tôi hôm qua qua đây tao thấy người M.

- Bên này mà có tên là Little Saigon.

Sau khi có được quốc tịch M, vợ chồng Thy bàn nhau làm một chuyến đi thăm quê hương, dù ra đi chị ở Mỹ năm trời, Thy vẫn một ngày được trở lại quê hương, tuy đã già nhưng Thy vẫn còn như người con gái còn học văn khoa. Thy vẫn như người hàng mẹ cao vút như người ăn kem nơi công viên con rùa

Sau khi bàn chuyện gia đình Thy quyết định làm một chuyến đi Việt Nam thăm hỏi các cháu, bên bà, thầy cô, học trò....

Anh tháng nói:

- Vì cháng mình vá là sá xuát cánh phái đáng cáa

- Sao thá anh? Ngáy thá cá, Thy hái lái anh

- Vì há tháy mình không giáu có giáng Viát kiáu, nên không ai muán đi Má náa.

Cô em Thy tráu Thy:

- Chá phái láu láu ngáp ngáng, nhán trán lái ra chiáu suy nghĩ và tác lái, không biát tiáng Viát
câu này là chá gì nhá?

Thá rái ngày trá vá cũng đán. Xuáng tái phi tráng Tân Sán Nhát là náa đám, các cháu đán
đáng đá, nái chuyán thát vui. Cô em cháng đã dành sán mát phòng có gán máy lánh cho gia
đánh Thy, mua máy thùng nác suái đá gia đánhThy uáng vì cô nghe ráng dân Viát káu chá
uáng nác suái.

Gia đánh Thy bán ngái trong mát cán phòng nhá, nám không đá chá duái chân.

Nháng tình ruát thát, tình bán bè, tình quá háng làm cho tim Thy ám lái không nghĩ đán cái
náng bác cáa Sagon.

Mát buái tráa hè Thy lang thang trá lai tráng xáa, sán tráng hoang váng vài chiác lá rái trác
sán tráng, tráng còn đá nháng đán chim áo tráng đã tung bay kháp nái trên thá giái.

Thy trở lại ngôi nhà của những người già neo đơn không còn cháu hàng ngày phải đi bán vé số kiếm sống, nên Thy vẫn gọi tên và giúp đỡ, các cô ôm lấy Thy, run run cánh tay vuốt tóc Thy, nhìn lại Thy sau nhiều năm không gặp, có những người mới, có những người đã ra đi. Thy xúc động nhìn các cô mái tóc bạc phơ, chân đi không vững, chợt nhớ đến những căn nhà già ở bên Mẹ, các cô đến các hàng mới ở các một căn chung cư nhỏ, các cô có những bữa ăn trưa chiều phải trở về phòng trọ, có những phòng chung để tiếp khách, xem tivi, đánh cờ, vui chơi.... "quê hương tôi nghèo lắm ăi"

Ngày trở lại Mẹ, trên máy bay Thy đã khóc, nhớ lại Thy bữa quê hương ra đi, hình như Thy đã đến lại một nắm ruột non quê nhà.

Trở lại Mẹ tiếp tục đi làm, tiếp dành dành Thy gọi và giúp những người quen biết, những người trẻ mới, Thy rồi tiếp cánh tay mình không đến rồi đến có thể làm được những việc mình muốn làm.

Ngày con gái Thy ra trở về, đến gặp bà thân trọng, lá cờ Mẹ bay phấp phới, bài quốc ca Mẹ hát vang trong gió, nhìn con áo mào chiến đấu lên lãnh đạo Thy thấy lòng dâng lên một niềm vui khôn tả, số phận lại sau lưng một quê hương yêu dấu, một dĩ vãng thân yêu đã ra đi, số phận của những tháng ngày tha hương đã được bù đắp con Thy có được ngày nay.

Đêm hôm đó trong cuộc nhợt nhạt Thy đã viết:

"Hôm nay ngày ra trở về của con, một ngày trở về đời, mẹ đã nuôi con bằng sức lao động của mẹ bằng những tháng ngày quên dĩ vãng, có những lúc mẹ cũng cảm thấy thân mình khóc, những người đến tiếp con lại của con, mẹ gọi tên các một nhìn và tiếp con lại. Ngày hôm nay con ra trở về, một tiếp con lại đang rồi mẹ trở về một con, thật là mẹ mãi nguyện, con số là một trong những thành phần góp công cho quê hương thật hai của mình, và số làm rồi danh cho người Viết tên".